

Česko rozjíždí cirkulární hotspot

Principy cirkulární ekonomiky, která je šetrná ke zdrojům a produkuje méně odpadů, začal v tuzemsku propagovat takzvaný cirkulární hotspot. Mezi nejbližší osvětové akce patří série vzdělávacích seminářů a soutěž o nejlepší nápad na využití zdrojů.

Foto: CzechInvest

Polsko, Německo, Slovensko a Nizozemsko. To jsou příklady zemí, které si zakládají na opětovném využívání zdrojů a následují principy cirkulární ekonomiky. Loni v říjnu vyhlásil Institut cirkulární ekonomiky (INCIEN) společně s agenturou CzechInvest a Velvyslanectvím Nizozemského království Český cirkulární hotspot. Ten slouží jako národní platforma, jež zavádí principy cirkulární ekonomiky do českých firem.

PŘEDNOST DOSTANE KVALITA PŘED KVANTITOU

Oceány plné plastů. Hromadící se skládky. Emise a skleníkové plyny.

Ředitelka Institutu cirkulární ekonomiky Soňa Jonášová a ředitel agentury CzechInvest Patrik Reichl (uprostřed) představili Český cirkulární hotspot na veletrhu MSV v Brně.

To jsou zlomky ekologických hrozeb moderní společnosti. Ze závěrů Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) vyplývá, že se svět zásadním způsobem mění v důsledku neudržitelného životního stylu populace. Ve výhledu globálních a materiálových zdrojů do roku 2060 OECD předpokládá až zdvojnásobení využívání primárních surovin. Jedna třetina potravin, které lidstvo vyprodukuje, přitom končí v odpadkových koších. Paradoxně však, pokud má svět nasytit všechny své obyvatele, musí zároveň zdvojnásobit výrobu potravin v zemědělství.

Přechod k cirkulární ekonomice je jedním z řešení, jak nepřiznívé ekologické dopady zmírnit. Zakládá si na kolování surovin bez zbytečného odpadu, jež v praxi upřednostňuje kvalitu před kvantitou. Kromě nakládání s odpady a opětovného zpracovávání surovin zahrnuje i využívání obnovitelné energie, zachování biologické rozmanitosti, sociální začlenění a nové vztahy.

Podstatnou roli v cirkulární ekonomice hraje také digitalizace či navrhování takových produktů a služeb, které nemají negativní dopady na přírodní ekosystémy a lidské zdroje.

Foto: Shutterstock.com

Ikonou cirkulární ekonomiky se stala zelená ležatá osmička jakožto symbol opakovaného využití surovin.

AKCE CZECHINVESTU K CÍRкулÁRNÍ EKONOMICE

- ✘ 2. dubna / Zlín
Udržitelný design
- ✘ 30. dubna – 2. května / Olomouc
Space Race Hackathon zaměřený na suchu a klimatickou změnu
- ✘ 20. května / Hradec Králové
Cirkulární ekonomika pro obce
- ✘ 21. května / Pardubice
Cirkulární ekonomika pro firmy

Více informací o akcích na stránkách www.czechinvest.org

PRO FIRMY ÚSPORA PŘI VÝROBĚ

Hlavní myšlenkou cirkulární ekonomiky je systémový posun, který buduje dlouhodobou odolnost. Nejde tu však jen o zmírnění ekologických dopadů. Šetrnější řešení by měla být pro spotřebitele zároveň ekonomicky výhodnější. Tlačí totiž výrobce například k upřednostňování dlouhodobé životnosti výrobku před jeho rychlým opotřebením. Pro firmy pak mohou nová ekologická řešení představovat například úspory v energetických nákladech na výrobu.

Koncept udržitelného rozvoje, do něhož se řadí i principy cirkulární ekonomiky, je v popředí globálních

politik. Organizace spojených národů zformulovala 17 cílů udržitelného rozvoje (takzvané SDG's). Česko je reflektuje například ve Strategickém rámci Česká republika 2030 nebo v Politice druhotných surovin ČR. Cirkulární ekonomika se také stala prioritou pro novou Evropskou zelenou dohodu z loňského prosince, která se vztahuje na všechna odvětví hospodářství.

INSPIRACE V NIZOZEMSKU

ČR se při zavádění cirkulární ekonomiky inspirovuje v Nizozemsku, konkrétně u Holandského cirkulárního hotspotu, jehož činnost vysvětluje nizozemské velvyslanectví.

„Pořádáme workshopy, výukové programy, přednášky nebo akademii pro zadávání veřejných zakázek splňujících podmínky cirkulární ekonomiky. Předáváme tak informace a zkušenosti malým a středním firmám, které by je jinak těžko získaly,“ říká nizozemský velvyslanec Kees Jan René Klompenhouwer. „Je třeba začít zejména s vytvořením jasné politiky nakládání s odpadem při zajištění vysoké míry recyklace. Je důležité, aby tento proces probíhal směrem nahoru a získal si podporu takzvaného zlatého trojúhelníku – průmyslu a byznysu, vzdělávacích institucí a státu,“ dodává Klompenhouwer.

Na Mezinárodním strojírenském veletrhu loni v říjnu vyhlásil INCIEN, agentura CzechInvest a nizozemské velvyslanectví, Český cirkulární hotspot. „Do této iniciativy jsme se zapojili, protože principy cirkulární ekonomiky ve firmách přinášejí udržitelná a inovativní řešení, což jsou přesně ty činnosti, na které v rámci podpory začínajících podnikatelů, startupů a malých, středních i velkých podniků cílíme,“ dodal ředitel CzechInvestu Patrik Reichl.

Aktivity Českého cirkulárního hotspotu míří na firmy i obce. Zájemci se mohou hlásit do 15. dubna do soutěže Přeměna odpadů na zdroje. Akce zaštitěná ministerstvem průmyslu a obchodu a CzechInvestem oceňuje nejlepší nápady výrobních podniků, stavebních firem, organizací veřejné správy i studentů, kterým se podaří najít způsob, jak zodpovědně a udržitelně využívat zdroje. ✘

Kristýna Turečková, Lucie Remešová
CzechInvest

Tuzemské vynálezy: beton ze suti nebo šetrná výroba textilu

V oblasti cirkulární ekonomiky si Česko klade za cíl nejen upřednostňovat udržitelná řešení, ale také podporovat vývoj inovativních produktů. To je i součástí strategického dokumentu vlády s názvem Inovační strategie České republiky 2019–2030.

Jednou z firem, které mají globální potenciál, je například firma ERC-TECH, jež vymyslela způsob, jak vyrobit beton ze stavební suti. V devadesáti procentech případů končila suť na stavebních skládkách, což představovalo čtyři až pět milionů tun stavebního odpadu jen v tuzemsku. Společnost už v současné době vlastní 66 patentů.

Na šetrný způsob výroby textilu se zase soustředí startup Pikto Digital, který podporuje agentura

CzechInvest. Firma vyvíjí zařízení, jež při výrobě textilu ušetří na jednom milionu metrů čtverečních látky až sedm tun chemikálií, přes šedesát tun vody a zároveň spotřebuje o čtyřicet procent méně elektrické energie. V kosmickém inkubátoru ESA BIC, který spravuje agentura CzechInvest, se inkubuje startup Skymaps. Ten za pomoci dronů s termovizí monitoruje kvalitu půdy a plodin a dokáže tak rozhodnout stav pole. V dalším kroku pak rozhoduje, kolik množství hnojiva či pesticidů je potřeba na konkrétní úsek dávkovat. V budoucnu by tak měli sami zemědělci za pomoci vyvíjeného softwaru jednoduše a levně poznat, v jakém stavu je jejich půda. ✘

Více o Českém cirkulárním hotspotu

Přihlášky a více informací o soutěži Přeměna odpadů na zdroje